

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3371/2019. (XII. 16.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.372/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A jogi képviselő nélkül eljáró indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, és abban kérte a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.372/2018/5. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.21.316/2017/26/I. számú ítéletére is kiterjedő hatállyal.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege – a bírósági döntésekben megállapított tényállás és az indítványozó előadása alapján – a következőképpen foglalható össze.
- [3] Az indítványozónak 2002-ben gyermeke született, az édesanya harmadik személlyel (a továbbiakban: házastárs) 1992 óta fennálló házassága alatt. A gyermek anyakönyvi kivonatába apaként az anya házastársa került bejegyzésre, az anya fennálló házasságára tekintettel.
- [4] A gyermek 2008-ban eseti gondnoka útján eljárást kezdeményezett az apaság vélelmének megdöntése iránt az anya házastársa ellen. A bíróság az eljárás során elrendelte az érintettek DNS vizsgálatán alapuló szakértői vélemény elkészítését. A szakértői vélemény megállapította, hogy az anya házastársának apasága kizárható, míg az indítványozó apasága a gyermek tekintetében 99,9098154 %-ban valószínűsíthető. A Soproni Városi Bíróság ítéletében megállapította, hogy a gyermeknek nem az anya házastársa az apja, az ítéletet a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság helybenhagyta. A jogerős ítélet alapján az anyakönyvi hivatal az anyakönyvezést elvégezte: a 2011. május 30-án kiállított anyakönyvi kivonat szerint a gyermek vezetékneve az édesanya vezetéknevére módosult, az apa nevére vonatkozó rovat üres maradt. Az indítványozó – saját elmondása szerint – 2011. június 1. napján magáénak ismerte el a gyermeket, apai elismerő nyilatkozatához azonban a beavatkozó anya nem járult hozzá. 2011. június 3-án az anya házastársa szintén apai elismerő nyilatkozatot tett a gyermek tekintetében, amelyhez az anya hozzájárult. Ennek következtében a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat alapján a házastársat a gyermek apjaként ismételtelen bejegyezték a születési anyakönyvbe.
- [5] Ezt követően, 2015-ben a gyermek – eseti gondnoka útján – kezdeményezett apaság megállapítása iránti pert az indítványozó mint alperes ellen. Az elsőfokon eljáró Sárvári Járásbíróság ítéletében megállapította, hogy az anya házastársa vonatkozásában az apaság vélelme megdőlt, mert a bíróság az előzményi perben jogerősen megállapította, hogy az anya házastársának apasága kizárt, a gyermek tőle nem származhat, ezzel szemben a gyermek apja az indítványozó. Az elsőfokú ítélet ellen a beavatkozó anya fellebbezett. A másodfokon eljáró Szombathelyi Törvényszék a járásbíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és a pert megszüntette. Végzése indokolásában – hivatkozva a BH2002.231. számú eseti döntésre – kifejtette, hogy az anya házastársa által tett apai elismerő nyilatkozat folytán az apai státusz már betöltött, és az apaság megállapítása iránti perben a kereset tartalmára figyelemmel a teljes hatályú elismerő nyilatkozat nem tehető vitássá, vagyis ugyanazon gyermekre nézve más férfi apaságának megállapítására az adott perben nincs lehetőség. A jogerős végzés ellen mind a felperes (a gyermek), mind az indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be. A Kúria a jogerős végzést hatályában fenntartotta. A Kúria megállapította, hogy az apaság megállapítása iránti per indításának előfeltétele, hogy az apai státusz betöltetlen legyen. A Kúria rámutatott, hogy a pernek nem tárgya az anyakönyvi bejegyzési eljárás jogszerűségének a vizsgálata, továbbá a konkrét perben nem vizsgálhatta, hogy az apai elismerő nyilatkozat teljes hatályához szükséges törvényi feltételek fennálltak-e.
- [6] A gyermek eseti gyám útján 2017 márciusában ismételtelen pert indított az apasági vélelem megdöntése iránt, a Veszprémi Járásbíróság 2.P.21.316/2017/26/I. számú ítéletével azonban a keresetet elutasította. Indokolása

szerint a három évesnél idősebb kiskorú gyermekre vonatkozóan megtett új apai elismerő nyilatkozatot a kiskorú gyermek megtámadhatja az arról történt tudomásszerzéstől számított egy éven belül. Ha a gyermek képviselőjében eljáró eseti gyám a kirendeléstől számított egy éven belül nem indítja meg azt a pert, amire őt kirendelték, és Ptk. 4:111. § (4) bekezdésében foglalt határidő eredménytelenül eltelik, a mulasztás utóbb eredményesen már nem pótolható. A kiskorú gyermek képviselőjében eljáró eseti gyám fellebbezése folytán a Veszprémi Törvényszék 2018. június 26. napján, 1.Pf.20.372/2018/5. számú ítéletével az elsőfokú döntést helybenhagyta.

- [7] 1.2. Az indítványozó az apasági vélelem megdöntése iránt, a Veszprémi Törvényszék előtt indított pert követően fordult alkotmányjogi panaszával az Alkotmánybírósághoz, mert meglátása szerint az eljárás során sérültek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésében, a XXIV. cikk (1) bekezdésében, valamint a XV. cikk (1), (2), (3) és (5) bekezdéseiben foglalt alapjogai. Kifogásolta, hogy a veszprémi bíróságok szerint a gyermeknek az a vélelmezett apja, akiről jogerős bírósági ítélet mondja ki egy természettudományos tény alapján 100%-os bizonyossággal, hogy nem ő az apa. Az indítványozó a férjet édesapaként feltüntető anyakönyvi bejegyzéssel összefüggésben intellektuális közokirat-hamisítás büntetetté véli megvalósulni. Meglátása szerint a peres eljárás lefolytatására nem kerülhetett volna sor, ugyanis perbeli legitimáció hiányára tekintettel a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának lett volna helye. Érvelése szerint a bíróságoknak azt kellett volna vizsgálniuk, hogy van-e olyan okirat, amely a pert megalapozza, továbbá fennáll-e a *res iudicata* esete. Az indítványozó a jogbiztonság alkotmányos követelményét, valamint a jogerő tiszteletben tartásának elsődlegességét hangsúlyozva hivatkozott a 9/1992. (I. 30.) AB határozat megállapításaira is.
- [8] Álláspontja szerint a veszprémi bíróságok korlátozták az önazonossághoz való jogát azzal, hogy az eljárásban nem vehetett részt, a döntések ellen nem fellebbezhetett. Meglátása szerint különbséget tettek vérszerinti apa és anya között akkor, amikor az anya beavatkozóként a perben részt vehetett, az indítványozó azonban nem. Önazonossági kérdés az indítvány szerint ugyanis a vérségi származás kiderítéséhez való jog, ami alapjogi védelemben részesül.
- [9] A csatolt iratok tanúsága szerint ugyan az indítványozó beavatkozás iránti kérelmének 2017. augusztus 22. napján a Veszprémi Járásbíróság helyt adott, a 2017. október 11. napján tartott tárgyalás során hozott végzésével a perből kizárta, a Veszprémi Törvényszék pedig a kizárásra vonatkozó elsőfokú döntést helybenhagyta.
- [10] 1.3. Az indítványozó 2018. december 10. napján kiegészítette panaszát. Indítvány-kiegészítésében már a Veszprémi Járásbíróság, valamint a Veszprémi Törvényszék több, az eljárás során a beavatkozás kizárásával, valamint azzal összefüggésben a fellebbezés elutasításával kapcsolatban hozott végzését is támadta, hivatkozott továbbá az Alkotmánybíróság 3297/2018. (X. 1.) AB végzésére is. Az indítványozó beadványában sértett alapjogként jelölte meg az Alaptörvény I. cikkét, II. cikkét, XIII. cikkét, a XXVIII. cikkét, valamint a B) cikk (1) bekezdését. Sértett Alaptörvényi rendelkezésként idézte az Alaptörvény C) cikk (3) bekezdését, az L) cikket, a Q) cikk (2) és (3) bekezdését, az R) cikket, valamint a T) cikk (1), (2) és (3) bekezdéseit. Érvelése szerint sérült továbbá a Római Egyezmény 8. cikkében garantált önazonossághoz való joga is.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [12] 2.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján az Abtv. 27. § szerinti alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Veszprémi Törvényszék ítéletét az indítványozó részére a Nagykanizsai Gyámhivatal küldte meg 2019. augusztus 28. napján. Az indítványozó indítványát 2019. szeptember 25. napján, postai úton, a törvényi határidőn belül nyújtotta be az elsőfokú bírósághoz.
- [13] 2.2. Az Alkotmánybíróságnak az indítvány érdemi vizsgálatát megelőzően abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az indítványozó jogosultnak, illetőleg érintettnek tekinthető-e. Az Abtv. 27. §-a értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet nyújthat be alkotmányjogi panaszt az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs

számára biztosítva. Az indítványozó az egyedi ügyben folytatott bírósági eljárásban kezdetben beavatkozóként részt vett, a Veszprémi Járásbíróság azonban az eljárás során a döntését megváltoztatta, és az indítványozót az eljárásból kizárta. Az indítványozó, mint beavatkozó kizárásáról szóló döntést a Veszprémi Törvényszék helybenhagyta. Az Alkotmánybíróságnak ezért azt kellett megítélnie, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető-e akkor, ha az alapeljárásban beavatkozóként csak rövid ideig vett részt, azonban egy általa csatolt bírósági döntés szerint genetikai vizsgálat 99,9% bizonyossággal megállapította, hogy az indítványozó az apaság vélelmének megdöntése iránti eljárást kezdeményező felperes vér szerinti édesapja. Egy, az alapügyben sem félként, sem beavatkozóként részt nem vevő személy indítványozóként kizárólag akkor igazolhatja érintettségét, ha igazolni tudja azt, hogy az alapeljárás, illetőleg az annak során született döntés közvetlenül érinti valamely Alaptörvényben biztosított jogát. Az Alkotmánybíróság ezért azt vizsgálta meg, hogy egy származás megállapítása iránti perben a felperes és az indítványozó közötti biológiai kapcsolat közvetlen összefüggésbe hozható-e az Alaptörvény II. cikkében foglalt önazonosságához való joggal.

- [14] „Az Alkotmánybíróság az emberi méltósághoz való jogot az ún. »általános személyiségi jog« egyik megfogalmazásának tekinti. A modern alkotmányok, illetve alkotmánybírósági gyakorlat az általános személyiségi jogot különféle aspektusaival nevezik meg: pl. a személyiség szabad kibontakoztatásához való jogként, az önrendelkezés szabadságához való jogként, általános cselekvési szabadságként, avagy a magánszférához való jogként. Az általános személyiségi jog »anyajog«, azaz olyan szubszidiárius alapjog, amelyet mind az Alkotmánybíróság, mind a bíróságok minden esetben felhívhatnak az egyén autonómiájának védelmére, ha az adott tényállásra a konkrét, nevesített alapjogok egyike sem alkalmazható.” [8/1990. (IV. 23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44–45.] Az Alkotmánybíróság a fentiek szerint az emberi méltósághoz való jog alapján biztosít alkotmányos védelmet az önazonosságához, a személyiség integritásához (erkölcsi integritáshoz) való jognak vagy az önrendelkezés jogának, külön is nevesítve és alapjogi minőségre emelve többek között a vérségi származás kiderítéséhez való jogot [57/1991. (XI. 8.) AB határozat, ABH 1991, 272, 279.] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az általános személyiségi jog tartalmi eleme tehát az önazonosságához való jog.
- [15] A vérségi származás kiderítéséhez fűződő jogot az Alkotmánybíróság jellemzően a gyermeki jogok perspektívájából vizsgálta, és rögzítette, hogy a jogilag elismert apaság és a biológiai származás ténye nem mindig esik egybe, joghatások a jogilag elismert apasághoz kötődnek [1196/B/2008. AB határozat, ABH 2009, 2403, 2406.].
- [16] Az egyéniség kialakulása, megtalálása során nagy jelentőséggel bír a származás, amely a személyiség részeként fontos támpontot nyújt az egyéniség fejlődéséhez és megtalálásához. A vérségi származáshoz való jog azonban két pólusú jog, egyik pólusán a gyermek, a másikon a szülő, az alkotmányjogi panasszal érintett esetben az apa áll. Az Alkotmánybíróság a vérségi származáshoz való jog apai pólusát vizsgálva osztja a német Szövetségi Alkotmánybíróság azon megközelítését, miszerint „[a] gyermek személyiségi jogán alapuló, származása megismeréséhez való jogához hasonlóan, a férfi önazonosságát is érinti azon szándéka, hogy megtudja, egy gyermek tőle származik-e. Mindez érinti azt a lehetőséget is, hogy individuumként nem csak szociális, hanem genetikai kapcsolatban is álljon másokkal, [...]” [BVerfGE 108, 82 (105)].
- [17] Alkotmánybíróság álláspontja szerint tehát az önazonosságához való jog normatív tartalma kiterjed a biológiai apának a gyermekei származásának megismeréséhez fűződő jogára is, azaz arra, hogy tudja, mely gyermek származik tőle. A fentiek alapulvételével az Alkotmánybíróság ezért úgy ítélte meg, hogy jelen alkotmányjogi panaszeljáráásban, a Veszprémi Törvényszék 1.Pf.20.372/2018/5. számú ítélete tekintetében az indítványozó jogosultnak és érintettnek is tekinthető.
- [18] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, az egyén személyiségének kibontakozásához és egészséges fejlődéséhez elengedhetetlen a vérségi származás ismerete, ez azonban nem keletkeztet szükségképpen szülői felügyeleti jogokat. A vérszerinti apát ugyanakkor nem lehet elzárni a gyermekével való kapcsolattartástól olyan esetekben, amikor a gyermek és a biológiai apa között szoros kötelék alakult ki, és a kapcsolattartás a gyermek legjobb érdekét szolgálja.
- [19] Az eljárás során az arra jogosultak jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették, így az indítvány e tekintetben is megfelel a törvényi feltételeknek.
- [20] 2.3. Az Abtv. 27. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz benyújtásának egyik törvényi feltétele továbbá, hogy az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az indítványozó beadványában sértett alapjogként hivatkozik az Alaptörvény I., II., VI., XIII. cikkeire, a XV. cikk (1)–(3) és (5) bekezdéseire, az Alaptörvény XXIV. és XXVIII. cikkére, a B) cikk (1) bekezdésére, a C) cikk (3) bekezdésére, az L) cikke, a Q) cikk (2) és (3) bekezdésére, az R) cikke, valamint a T) cikk (1), (2) és (3) bekezdéseire.

- [21] Tekintettel arra, hogy az Alaptörvény C) cikk (3) bekezdése, L) cikke, a Q) cikk (2) és (3) bekezdései, az R) cikk, valamint a T) cikk (1), (2) és (3) bekezdései nem tartalmazzak Alaptörvényben biztosított jogot, így azok állított sérelme nem veheti fel az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelmét, ezért érdemben nem vizsgálható. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, mint Alaptörvényben biztosított jogra az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetőleg a visszaható hatály tilalma miatt. Az indítványozó által a B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben megjelölt jogállamiság elvét az Alkotmánybíróság nem tekinti az alkotmányjogi panasz elbírálása szempontjából az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának {hasonlóan például: 3162/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [17]}. Ennek megfelelően az indítvány ezen alaptörvényi rendelkezések vonatkozásában nem teljesíti az Abtv. 27. § a) pontja szerinti követelményt.
- [22] 2.4. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. § szerinti követelményeknek megfelelő alkotmányjogi panaszt – egyéb feltételek megléte mellett – abban az esetben fogadja be, amennyiben az határozott kérelmet tartalmaz. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja értelmében a kérelem akkor határozott, ha megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, az e) pont értelmében pedig a kérelemnek egyértelmű indokolást kell tartalmaznia arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány nem tartalmaz alkotmányjogilag értékelhető indokolást arra vonatkozóan, hogy a támadott bírói döntés miért sérti az Alaptörvény I., VI., valamint XIII. cikkeit, ennek megfelelően az indítvány ezen elemeiben nem teljesíti az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) és e) pontja szerinti követelményt.
- [23] 2.5. Az indítványozó a Veszprémi Törvényszék, valamint a Veszprémi Járásbíróság ítéletét ellentétesnek tartja az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésével, valamint a XXVIII. cikkel. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt hangsúlyozza: az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése a tisztességes hatósági eljárással összefüggésben támaszt követelményeket (vagyis állapít meg olyan, mindenkit megillető alapjogokat, illetve a hatóságokra vonatkozó kötelezettségeket), amelyek az eljárás tisztességességét biztosítják; a bírósági eljárás tekintetében az Alaptörvény – indítványozó által egyébként szintén megjelölt – XXVIII. cikk (1) bekezdése az irányadó. Ennek megfelelően az indítványozónak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatosan előadott érveit az Alkotmánybíróság tartalma szerint bírálta el, és ekként azt, miután az indítványozó kifejezetten a Veszprémi Törvényszék, és a Veszprémi Járásbíróság ítéletének alaptörvény-ellenességét állította, nem a tisztességes hatósági eljáráshoz való joggal kapcsolatban, hanem az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értékelte {lásd például: 3144/2018. (IV. 25.) AB végzés, Indokolás [8]; 3039/2018. (II. 13.) AB végzés, Indokolás [33]}.
- [24] Az indítványozó a tisztességes bírósági eljárás vélt sérelmét két okból állítja. Érvelése szerint egyrészt a Veszprémi Törvényszék, valamint a Veszprémi Járásbíróság figyelmen kívül hagyta, hogy az anya házastársa által tett apai elismerő nyilatkozat nem válhatott volna teljes hatályúvá, így a keresetlevél idézés kibocsátása nélküli elutasításának lett volna helye. Másrészt sérelmezi, hogy őt a Veszprémi Járásbíróság a perből, mint beavatkozót kizárta.
- [25] Az Alkotmánybíróság az indítványozó által az apai elismerő nyilatkozat érvényességével kapcsolatosan kifejtett aggályok vonatkozásában megállapította, hogy a bírósági eljárásnak a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat érvényessége (sem az ez alapján megtörtént anyakönyvi bejegyzés jogszerűsége) nem volt tárgya. Mind a Járásbíróság, mind a Törvényszék kizárólag deklarálhatta a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat létét, és ez alapján a fennálló apai jogállást – függetlenül attól, hogy a nyilatkozattevő valóban apja-e a gyermeknek.
- [26] Vagyis az indítványozó nem hivatkozhatott a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga sérelmére az apai elismerő nyilatkozat érvényességével összefüggésben, mivel azt a Veszprémi Járásbíróság, illetve a Veszprémi Törvényszék a konkrét eljárás során nem vizsgálhatta. Ebből következően az apai elismerő nyilatkozat érvényességére vonatkozóan előadott érvek nem hozhatók összefüggésbe a támadott döntésekkel, így az indítványozó által előadott érvelés alapján a támadott bírói döntések jelen alkotmányjogi panasz keretei között nem vizsgálhatóak. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint az értékelhető összefüggés hiánya akadályát képezi az indítvány befogadásának {3130/2013. (VI. 24.) AB végzés, Indokolás [17]}, az indítvány ugyanis ebben az elemében nem teljesíti a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja szerinti követelményét.
- [27] Az indítványozó beavatkozási kérelmének elutasításáról hozott döntésekkel kapcsolatban az Alkotmánybíróság az alábbi megállapításokat teszi. A polgári perben alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi

CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340. § szerint a bíróság a Pp.-ben meghatározott esetben bírósági meghagyással, a per érdemében ítélettel, a per során felmerült minden más kérdésben végzéssel határoz. A főként eljárásjogi kérdésben döntő végzéseit a bíróság az eljárása során, vagy annak befejezése tárgyában hozza meg. A Pp. szabályaira figyelemmel a bírósági eljárást befejező végzésnek azok a végzések minősülnek, amelyeknek joghatásaként a bírósági eljárás (vagy annak valamely szakasza) befejeződik. Az indítványozó beavatkozási kérelmét elutasító döntések nincsenek az eljárás egészére, mint folyamatra kihatással, azok a bíróságnak egy eljárási kérdésben kialakított álláspontját tükrözik. A beavatkozási kérelmet elutasító végzés joghatásaként a bírósági eljárás a jelen ügyben nem fejeződött be, a panasz alapjául szolgáló apaság vélelmének megdöntése iránti per tovább folyt, majd a kereset elkésztés okán elutasításra került {lásd hasonlóan: 3239/2017 (X. 10.) AB végzés, Indokolás [11]}. Mindezek alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bíróságoknak a beavatkozás kérdésében hozott határozatai nem felelnek meg az Abtv. 27. §-ában meghatározott feltételnek, ezért azok érdemi vizsgálatára ugyancsak nem kerülhet sor.

- [28] 3. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor jelen ügyben is hangsúlyozza, hogy az eljáró bíróságoknak minden gyermekeket érintő ügyben kötelességük az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltak megfelelően a gyermekek legjobb érdekét szem előtt tartva eljárni. Ezen alkotmányos jog egyik garanciális pillére a Gyermekek jogairól szóló New York-i Egyezmény 3. cikke, amely a gyermeket érintő közigazgatási, illetve bírósági eljárásokra vetítve azt jelenti, hogy minden közigazgatási és bírói testület köteles alkalmazni a legjobb érdek elvét oly módon, hogy döntéseinek és intézkedéseinek a gyermekek jogait és érdekeit érintő jelen vagy jövőbeni hatását számításba veszi. Ez tehát nemcsak egy gyermekbarát eljárás lefolytatásának a kötelezettségét jelenti, hanem fokozott figyelmet és körültekintést vár el a jogalkalmazóktól az eljárási szabályok megtartása tekintetében is annak érdekében, hogy a gyermekek jólléte biztosítható legyen. Az alkotmányjogi panasz eljárás alapjául szolgáló, hosszú évek óta húzódó peres eljárás az érintett gyermek számára rendkívül megterhelő, kívánatos ezért az ügyet a gyermek érdekeit leginkább szem előtt tartó módon mielőbb lezárni.
- [29] Az Alkotmánybíróság ezért – az törvényszéki döntéssel összhangban – felhívja a figyelmet arra, hogy a Ptk. 4:111. § (3) bekezdése szerint, ha az apaság vélelmének megdöntése érdekében perindításra a gyermek a nagykorúvá válásáig nem került sor, az azt követő egy éven belül a gyermek – a jogszabályban meghatározott feltételekkel – önállóan jogosult a perindításra. Tekintettel arra, hogy a gyermek a jövő évben nagykorúvá válik, immár „az ügy uraként” maga dönthet arról, hogy kíván-e élni a származás megismeréséhez való jogával, és indít-e pert az apaság vélelmének megdöntése iránt.
- [30] 4. Az Alkotmánybíróság az indítvány vizsgálata alapján tehát arra a megállapításra jutott, hogy az nem felel meg az alkotmányjogi panaszok befogadhatóságával szemben támasztott követelményeknek. Ezért az Alkotmánybíróság – az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése és az Ügyrend 5. § (1) bekezdése szerint eljárva – az alkotmányjogi panasz befogadását az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2019. december 3.

Dr. Szabó Marcel s. k.,
tanácsvezető, előadó alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1507/2018.

